

Martti Parkkari 70 vuotta

Haastattelija: Robert Storm

Kuva: Robert Storm

Wagner-seuran perustajajäsen Martti Parkkari on ainoa henkilö, joka on ollut seuran hallituksessa sen perustamisesta asti.

Suomen Wagner-seuran perustajajäsen **Martti Parkkari** täytti viime vuoden loppupuolella 70 vuotta. Parkkari on ollut seuran hallituksessa sen perustamisesta asti ja ollut sen puheenjohtajana vuosina 1997–98.

Parkkari toimi vuoteen 2003 Turun konservatoriossa musiikin historian ja -teorian sekä sävellyksen lehtorina. Hän säveltää edelleen ja luennoi musiikista Turun työväenopistossa. Vuonna 2008 Turkuseura nimitti hänet Vuoden Kulttuuriturkulaiseksi.

Parkkarin Wagner-kiinnostus

heräsi teini-ikäisenä hänen selatessaan vanhemmillaan olleita Suomen kuvalehden 1920-luvun vuosikertoja. Yhdessä lehdistä oli kuva **Fritz Langin** elokuvasta Nibelungenlaulu. Kuvassa oli Siegfried peseytymässä lammen rannalla, vaahteranlehti leijailleena lapaluunsa päälle. Vaikka Parkkari ei edes tiennyt, kuka Siegfried on, tämä haavoittumaton ihmeolento tuntui hänestä hyvin jännittävältä. Myöhemmin hän tutustui Wagnerin oopperoihin ja huomasi, että sama Siegfried esiintyi niissä.

Kun Parkkari tiesi jo jotain Wagnerin oopperoista ja niiden juonista, kaikki ihmiset, joihin hän ihastui tai rakastui olivat hänelle ”Brünnhildejä” tai ”Siegfriedejä”. Tarkemmin hän syventyi Wagneriin **Erik Ta-waststjernan** luennoilla 1960-luvulla. Kolmekymppisenä hän kuitenkin alkoi inhota Wagneria:

”Luin, että **Verdi** käytti kaikki oopperoistaan saamansa tulot pensionaatin rakentamiseen. Siellä hänen oopperoissaan esiintyneet laulajat ja muut muusikot saivat viettää vanhuudenpäiviään. Wagner taas rakensi itselleen egoistisesti oman teatterin ja upean huvilan. Ajattelin monen vuoden ajan, että noin itsekkään ihmisen musiikin täytyy olla hirveää ja väärää.”

Tätä Wagner-inhoa kesti muutaman vuoden, mutta Wagnerissa oli kuitenkin jotain, joka sai Parkkarin uudestaan kiinnostumaan hänen musiikistaan. Erittäin tärkeä hänelle oli **Patrice Chéreaun** Ring-ohjaus, joka näytettiin televisiossa vuonna 1984.

”Sitä seuratessani huomasin, kuinka huikea sinfoninen rakennelma varsinkin Jumalten tuho on. Erityisen suuren vaikutuksen

minuun teki Chéreaun ohjauksessa Siegfriedin kuolema padon luona. Hienoa oli muutenkin se, miten tapahtumat oli siirretty tähän päivään ja näytetty, että tällaista voi tapahtua nykyäänkin. Myyttihän on ikuinen. Myytti voisi taipua tänään näin: Valkoinen rotu, Eurooppa ja Yhdysvallat, ovat nyt talouskriisin kautta *Götterdämmerung*-vaiheessa.”

Ringin myyttinen tarinapuoli ei kuitenkaan täysin selvinnyt Chéreaun ohjauksesta.

”Ring on niin monitulkintainen, että ehkä kukaan ei tiedä, mistä siinä on todella kysymys. **Barry Millingtonin** Wagner-kirjassa mainittiin, että Ring kertoo sopimuksista ja niiden rikkomisesta. Tämäkin on kiinnostava mutta silti sekava aspekti. Monimutkaista on myös se, miten **Feuerbachin** ateistinen filosofia ja **Schopenhauerin** buddhalaisvaikutteet ilmenevät Ringissä.”

Eero Tarastin Wagner-luentoja kuullessaan Parkkari havahtui huomaamaan, että Valkyyriat eivät keihäistään huolimatta ole sotaisia, vaan he ovat ”huoltojoukkoja”, jotka

Siegfried on tappanut lohikäärmeen. Tämä kuva Fritz Langin elokuvasta Nibelungenlaulu sai Martti Parkkarin kiinnostumaan Wagnerista.

siirtävät kuolleet sotilaat Valhallaan. Tätä hän on korostanut omissakin luennoissaan.

Seuraava konkreettinen asia oli Suomen Wagner-seuran perustaminen vuonna 1991. Uolevi Karrakoski otti yhteyttä Parkkariin nähtyään Turun Sanomissa artikkelin, jossa tämä mainitsi Wagnerin yhtenä lempisäveltäjänään. Parkkari toteaa, että vasta sen jälkeen hänestä on todella tullut wagneriaani. Hän on pitänyt Wagnerista esitelmiä ja joutunut tämän takia perehtymään häneen tarkemmin.

”En edelleenkään hallitse Wagneria täydellisesti. Varmasti sellaisiakin ihmisiä on, jotka hallitsevat.”

Wagner-seurassa toimiessaan Parkkari on järjestänyt vuoden 2005 *Lentävä hollantilainen* -seminaarin. Vuonna 2006 hän päätyi hyvin lyhyellä varoitusajalla seuran 15-vuotisjuhlan juontajaksi. Juhlan valmisteluvaiheessa hän järjesti Kansallisoopperan *Parsifal*-esityksen jälkeen tapaamisen nuorille wagneriaaneille, ja piti hyvin kiinnostavana sitä, millaiset asiat olivat saaneet nuoret ihmiset kiinnostumaan Wagnerista.

”Olisi mukava tavata uudestaan nämä henkilöt, jotka tuntuivat olevan täynnä Wagner-tietoutta.”

Martti Parkkarin säveltämiä näyttämöteoksia ovat lastenoopperat *Tulitikkutyttö* ja *Merkillinen lapsi* sekä kaksi tanssiteosta *Aurinkobaletille* ja *Tanssiteatteri Erille*. Toisesta niistä on esitetty osia Helsingissä, Kuopiossa, Ruotsissa, Tanskassa ja Puolassa.

”Minulla ei ollut niistä mitään sopimuksia, joten se Mersu jäi saamatta.”

1970-luvulla Parkkari sävelsi yhteiskunnallisia lauluja, ja siihen aikaan hänellä oli myös oma yhtye. Teksteissä ja teosten nimissä näkyvä yhteiskunnallisuus on muutenkin

kuulunut hänen sävellyksiinsä. Hänen tärkeimpiin teoksiinsa kuuluvat alun perin laulunäytelmäksi suunnitellut viisitoista laulua Pietarin katulapsista.

Parkkarin sävellystyylillä on muuttunut vuosien varrella vain vähän. Aikana, jolloin kaikki tonaalinen musiikki tuomittiin konservatiiviseksi, häntäkin syytettiin konservatiivisuudesta. Nykyään tällaista kritiikkiä ei enää tule, vaan monet ovat kiitelleet sitä, kuinka hänen musiikkinsa kommunikoi yleisön kanssa.

”On ollut mielenkiintoista omienkin teosten kautta nähdä, kuinka ilmapiiri on muuttunut paljon suvaitsevaisemmaksi.”

Parkkari on myös säveltänyt musiikkia neljään lyhytelokuvaan joista kaksi on näytetty televisiossa. Hänen kuusi jousikvartettoaan on kaikki esitetty Turussa Sibelius-museossa. Neljänä viime jouluna hän on ollut esittämässä omia sävellyksiään Pyhän Katariinan kirkossa. Marraskuussa pianotaiteilija **Pauli Kari** esittää Sibelius-museossa hänen laajimman pianoteoksensa *Toccata*.

Kuva: Robert Storm

Parkkari on toiminut Turun konservatoriossa musiikinteorian ja -historian sekä sävellyksen lehtorina. Hän säveltää edelleen.